

Çevrim İçi Sorun Çözme Kaynakları NASIL

Yazan:
Jean-Philippe Guérard

Çeviren:
Oğuz Yarımtepe
<oguzy (at) comu.edu.tr>

22 Mayıs 2006

Özet

Linux ile ilgili bir sorunun çözümü genelde zor bir iş olarak algılanır. Fakat, çoğu zaman çözüm İnternette bir kaç tık uzağınızdadır. Bu belge kullanıcıları Linux ile ilgili sorunlarına çözümüne faydalı olacak İnternet üzerindeki geniş miktardaki kaynaklara yönlendirecektir.

Konu Başlıkları

1. Giriş	4
1.1. Belge Güncellemeleri	4
1.2. Telif Hakkı ve Lisans	4
1.3. Geri Bildirim ve Düzeltmeler	4
1.4. Belgenin geçmişi	4
2. Sıkça Sorulan Sorular (SSS)	4
3. Çevrimiçi Destek Bölümleri	5
4. İnternet Arama Motorları	5
4.1. Google.com	6
5. Usenet Haber Grubu Arşivleri	6
6. İleti Listesi Arşivleri	6
7. NASIL Belgeleri	7
8. Çevrimiçi Kullanıcı Kılavuzları	7
9. Çevrim İçi Unix Referansları ve Kılavuzları	7
10. Çeşitli Kaynaklar	8
10.1. X Pencere Sunucusuyla ilgili Sürüm Bilgileri ve Erişilebilir Belgeler	8
10.2. GNU Yazılım ve Kılavuzları	8
10.3. The Free On-line Dictionary of Computing	8
10.4. Bilgisayar ve teknoloji terimlerini içeren çevrim içi sözlük	8
11. Yorumları Sonlandırmak	9

Bu çevirinin sürüm bilgileri:

1.0	22-05-2006	OY
İlk çeviri.		

Özgün belgenin sürüm bilgileri:

1.6	06-08-2005	JPG
FOLDOC eklendi (Howard Mann'a bu önerisinden dolayı teşekkürler). Belgenin geneli güncellendi ve fazlalıklar çıkarıldı. Belge sonuna Açık Yayımlama Lisansı bilgisi eklendi.		
1.5	20-10-2002	JPG
Hatalı bağlantılar çıkarıldı ve bağ adresleri güncellendi. Howard Mann'ın isteği üzerine yazar ve telif hakkı bilgisi güncellendi.		
1.4	04-03-2002	JPG
Geçersiz bağlantılar çıkarıldı. Zamanı geçmiş bağlantılar güncellendi. NASIL ve SSS kısımları gözden geçirildi.		
1.3	24-07-2000	HM
Güncelleme		
1.2	20-11-1999	HM
Unix kısmına "Unix'e Giriş" kısmı eklendi.		
1.1	08-11-1999	HM
İleti Listesi Bölümü kısmına Geocrawler.com eklendi. DocBook biçimine dönüşüm yapıldı.		
0.5	18-09-1999	HM
İlk sürüm.		

Yasal Açıklamalar

Bu belgenin, *Çevrim İçi Sorun Çözme Kaynakları NASIL* çevirisinin 1.0 sürümünün **telif hakkı © 2006 Oğuz Yarımtepe'ye**, özgün İngilizce sürümünün **telif hakkı © 1999–2005 Jean–Philippe Guérard'a** aittir. Bu belgeyi, Open Publication Licence lisansının 1.0 ya da daha sonraki sürümünün koşullarına bağlı kalarak kopyalayabilir, dağıtabilir ve/veya değiştirebilirsiniz. Bu Lisansın özgün kopyasını <http://www.opencontent.org/openpub/> adresinde bulabilirsiniz.

BU BELGE "ÜCRETSİZ" OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, İÇERDİĞİ BİLGİLER İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGEYİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BİLGİNİN KALİTESİ İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATALI BİLGİDEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİLERİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Tüm telif hakları aksi özellikle belirtilmediği sürece sahibine aittir. Belge içinde geçen herhangi bir terim, bir ticari isim ya da kuruma itibar kazandırma olarak algılanmamalıdır. Bir ürün ya da markanın kullanılmış olması ona onay verildiği anlamında görülmemelidir.

1. Giriş

Bilgisayarla ilgili sorunların çözümündeki geleneksel yol kullanıcı kılavuz sayfalarına, kitaplara, muhtemelen güzel bir kaç şeyle kandırılan arkadaşlara, tüm bunlar olmazsa da ürün sahibi firmanın teknik desteğine başvurmaktır. Hepimiz son durumun ne derece memnunluk verip güvenilir olduğunu biliriz. Ne yazık ki bu durum ticari markalı ürünlerin dünyasında yaşananlara örnektir.

Tersine, Linux ve ilgili dağıtımlar, uygulamalar ve uygulama yazılımları, geliştiricilerin, kaynak kodun iyileştirilmesi için herkese açık posta listeleri gibi elektronik ortamlarla akranları ile iletişim kurduğu, [Açık Kaynak^{\(B2\)}](#) modeline göre geliştirilmektedir. Bu tür işbirlikleri aynı zamanda çevrim içi erişilebilen kullanıcı kılavuzlarını, Sıkça Sorulan Sorular (SSS), bilgi tabanları, sürüm notları, bu belge gibi resmi yönlendiricileri de içerir. Linux ile ilgili bu haber grupları yüksek seviyeli kullanıcılarından dolayı ün kazanmıştır. Linux, İnternet ortamının bir ürünü olarak düşünülebilir.

Tamamı göz önüne alınınca bu kaynaklar sürekli genişleyen gerçek veri tabanlarına erişimi sağlamaktadır. Benim niyetim kullanıcının kullandığı Linux dağıtımındaki belgelendirmede işaret edilmeyen bir sorun ile karşılaşınca onu cesaretlendirmek ve kaynakları kullanmasını sağlamaktır. Usenet'in forumları aracılığı ile yeni başlayanlara yardım eden deneyimli Linux kullanıcıları, daha önce cevap verilip çevrim içi erişilebilen belli soruların sıklıkla sorulduğunun farkına varmaktadır. Usenet veya irc'ye sorduklarınıza yanıt sonucunda azarlanma sayısını azaltmak için okumaya devam edin.

Bir tarayıcı kullanarak Linux kullanıcıları hızlı bir şekilde sistemlerindeki sorunları çözmeye yatkın hale gelebilirler. Önemli nokta nereye ve nasıl bakılması gerektiğini bilmektir. Benim amacım temelde Linux kullanıcısı olan yeni başlayan kullanıcıları bu macerada yönlendirmektir.

1.1. Belge Güncellemeleri

Bu belgenin [son sürümü^{\(B3\)}](#) her zaman [Linux Belgelendirme Projesi^{\(B4\)}](#) sayfasından erişilebilir olacaktır⁽¹⁾. Belge aynı zamanda SGML, PS, PDF ve web sayfasındaki diğer biçimlerde de erişilebilir olacaktır.

1.2. Telif Hakkı ve Lisans

Telif hakkı © 1999–2005, Jean–Philippe Guérard'a aittir. Bu belge yalnızca Açık Yayımlama Lisansının sürüm 1.0 ve üzerindeki sürümlerdeki koşullar ve yazarlar altında dağıtılabılır.

1.3. Geri Bildirim ve Düzeltmeler

Her zaman yapıcı eleştirilere ve geri bildirimlere açığım. Bana [<jean-philippe.guerard \(at\) tigrraye.org>](mailto:jean-philippe.guerard@tigrraye.org) adresinden ulaşabilirsiniz. Özellikle belgedeki hatalar, bu belgede olması gerektiğini düşündüğünüz kaynaklarla ilgili bilgilendirmenizi isterim. Bu özel kaynakların önem derecesi kişiye göre değiştiğinden bu kaynakların belgede yer alacağının garantisini veremem ama göz önüne aldığım önerileri paylaşacağım. Şimdiden teşekkürler.

1.4. Belgenin geçmişi

Howard Mann bu NASIL belgesinin ilk halini tasarladı. 1.3 sürümüne kadar belgeyi yönetmeyi ve güncellemeyi sürdürdü. Daha sonra belgenin sürdürülmesi görevini belgenin şu anki sorumlusu Jean–Philippe Guérard üzerine almıştır.

2. Sıkça Sorulan Sorular (SSS)

İnternet Haber Gruplarının ve ileti listelerinin kullanıcıları bir süre sonra soruların tekrar tekrar sorulduğunun farkına vardılar. Bu sorulara yanıt sağlamak ve tekrar tekrar sorulmasını önlemek için en sık sorulan soruların ve cevaplarının oluşturduğu Sıkça Sorulan Sorular geliştirildi.

SSS'lerin bir listesi Linux ile ilgili yazılımların vazgeçilmez geleneksel bir parçası olmuştur. SSS'ler belli bir uygulama ile ilgili sorun çözülürken dikkatle okunan ilk belgelerdir. Tipik sorular için cevaplar içerirler ve belli sorunların çözümü için güzel bir başlangıç noktasıdır. Linux dağıtımları, pencere yöneticileri ve sözde masaüstü ortamları (KDE ve GNOME) için SSS'ler bulunmaktadır.

Bir SSS, bilindik biçimde ürünün geliştiricileri tarafından kullanıma sunulur, bazen de ticari kullanıcılar "resmi olmayan" SSS'lere de sahiptir. Sonuncusu için İnternet arama motorlarını kullanın.

Linux'a yeni başlayanlar için Usenet'e gönderilen pek çok soruya yanıt olabilecek iki SSS'ye bağlantı vereceğim.⁽²⁾

- [Linux SSS'ler^{\(B14\)}](#)
- [Linux Çekirdeği İleti Listesi SSS'leri^{\(B15\)}](#)

3. Çevrimiçi Destek Bölümleri

Bu bölümler genelde Linux dağıtımlarının web sayfalarında bulunur ve SSS'lerin kolaylıkla içermeyeceği bilgileri içerir. Problem çözümünde başvurulacak ikinci duraktır. Aşağıdaki bölüm başlıklarına bir bakın.

- Yükleme Desteği
- Bilgi veya Çözüm Veritabanı
- İpuçları ve Hileler
- Yanlışlıklar, Düzeltmeler ve Güncellemeler
- Güvenlik Bilgisi
- Hata Takip Sistemi
- Hata Veritabanı
- Donanım Kılavuzu ve Uyumluluk Listesi
- Teknik Yönlendirme
- Beyaz Sayfalar

Bazı web sayfaları çözüm maceranızı kolaylaştırmak için arama motorları sunarlar.

Eğer yeni yüklediğiniz dağıtımla ilgili bir sorunuz varsa hatalar ve verilen yanıtlarla ilgili buralara bir göz atın. Çekirdeğinizi veya X Pencere Sistemini güncellemek için gerekli adımları içeren ayrıntılı bir açıklama da bulabilirsiniz.

Genelde Linux dağıtımınızla ilgili sorunlara hata bildirim veri tabanından bakarak bir çözüm buluyorum; bir kullanıcı onu çözmüş oluyor.

Kullandığınız dağıtımın web sayfasında nelerin erişilebilir olduğunu görmeniz için bir miktar zaman geçirmenizi tavsiye ediyorum.

4. İnternet Arama Motorları

Genelde faydalı ve gerekli bilgileri netten elde etmek için Arama Motorlarını kullanırım. Bu motorlar ticari, kişisel ve akademik sayfalardan, ileti listelerinden ve benzeri sayfalardan katalog oluşturur.

Pek çok güzel arama motoru vardır. En azından bir tanesinin nasıl çalıştığını bilmek arama veriminizi arttırmak ve harcadığınız enerjiyi azaltmak için değer bir durumdur. Muhtemelen sevdiğiniz bir tanesi vardır. Benimkisi *Google.com* ve burada bir miktar ondan bahsedeceğim.

Başarılı aramadaki sır, iyi bir anahtar kelime kümesi kullanmaktır. Eğer belli bir hata mesajı alıyorsanız metin olarak onu aratabilirsiniz. Ya da probleminizi ifade eden başka kelimeler bulmalısınız. Deneme yanılma ile eninde sonunda uygun bir bilgi bulacaksınız.

4.1. Google.com

Bu [arama motoru](#)^(B16), [Neden Google.com kullanmalısınız](#)^(B17) sayfasında anlatıldığı gibi pek çok alışılmışın dışında özelliğe sahiptir. Genelde arama sonucunda en faydalı sayfayı ilk sırada döndürür; aslında çoğu zaman listelenen ilk sayfanın aradığınız bilgiyi içerdiğini gördüm. Web sayfalarını ön belleklelediğinden, arama sonuçları kısmen daha hızlıdır. GoogleScout™ isimli bir özelliği ile "benzer" sayfalara bağ içererek arama sonucu sayfalarından buralara da ulaşılmasını sağlamaktadır.⁽³⁾

5. Usenet Haber Grubu Arşivleri

Linux ile ilgili (Usenet) haber gruplarında arama yapıp bilgiye ulaşmak sorunlarla baş etmede güçlü bir mekanizma sağlamaktadır.

Arama motoru arşiv üzerinde forum, anahtar kelimeler, yazar, tarih ve dil ile bunların karışımlarından oluşacak gruplara göre arama yapılmasına olanak sağlamaktadır. Linux ile ilgili haber grupları sayısı oldukça fazla olduğundan aranan bilginin bulunma ihtimali de oldukça yüksektir.

Usenet arşivlerinde arama yapılmasını sağlayan temel sayfa <http://groups.google.com>'dur. Arama yapmanın en verimli yolu [Ayrıntılı Grup Arama sayfası](#)^(B20)'dir.

Bu yaklaşımın ne derece etkili bir sonuç vereceğini gösteren bir örnek vermek istiyorum. Çekirdeği ilk defa derlemeye çalıştığımda **make** komutunu verdiğimde şu hatayı vermişti.

```
make[1]: as86: Command not found
make[1]: *** [bootsect.o] Error 127
make[1]: Leaving directory `/usr/src/linux/arch/i386/boot'
make: *** [zImage]
Error 2
```

as86'nın ne ifade ettiği ile ilgili hiç bir fikrim yoktu, fakat sonrasında groups.google.com'un Ayrıntılı Grup Arama sayfasındaki *Konu (Subject)* kısmına bu kelimeyi girdiğimde aynı hata ile karşılaşmış çok sayıda kişiye ulaştım. Sorumu yanıtlayanlar hatanın sebebini ve çözümünü de söylemişlerdir: Makina dili kodları oluştururken kullanılacak olan bir yorumlayıcı/ilintileyici ortamda bulunmamaktaydı. Bunun için **binutils** paketinin yüklenmesi gerekmekteydi. RPM paketini indirip kurduktan sonra herşey yolunda gitti ve tüm işlem yaklaşık 10 dakika sürdü!

6. İleti Listesi Arşivleri

Tahmin edebileceğiniz gibi geliştiricilerin ve kullanıcıların haberleşmesi ve projeler üzerinde beraber çalışabilmeleri için çok sayıda Linux ile ilgili ileti listesi bulunmaktadır. Bu listeler, çekirdek gelişiminin sırlarından yeni başlayanların henüz üzerine düşmedikleri başlangıç seviyesindeki tartışmalara kadar akla uygun pek çok Linux konu başlığını içermektedir. Özelleşmiş bu ileti listelerine kayıtlı olanlar genelde listenin konusuyla ilgili geniş bilgiye sahiptir ve genelde bu kişilerden faydalı bilgiler almak da mümkün olmaktadır. Arşiv arama motorlarında erişilebilmesi ya da liste arşivi şeklinde edinilebilmesi için herkese açıktır. Herhangi bir İnternet arama motorunda bir arama yaptığınızda muhtemelen arşivlenmiş sayfalarla karşılaşacaksınız.

Genelde ileti listesinin arşivine doğrudan bakmak zorunda kalmayacaksınız. Google.com gibi [arama motorları](#) (sayfa: 5) arşiv bilgilerini veri tabanlarında barındırırlar. Eğer bir arama motoruyla istediğiniz bilgiye erişemezseniz, uygun bir ileti liste arşivinde arama yapmanız daha faydalı olabilir.

Ayrıca her ileti liste arşivinin çevrim içi erişilebilirlik durumu olmayabilir. Benzer şekilde arama motorlarında kaydolmamak için ayarlanmış listeler de bulunabilir.

İlk olarak ilgilendiğiniz ileti liste arşiviyle ilgili anahtar kelimeleri ve "liste arşivi" ("mailing list archive") kelimelerini yazarak bir arama motorunda aratın.

İleti liste arşivlerini aşağıdaki adreslerde bulabilirsiniz:

- Kullanıcılarınız Linux dağıtımının web sayfasında.
- Kullandığınız Pencere Yöneticisi veya Masaüstü Ortamı'nın sayfasında.
- İlgili uygulama ya da projenin sayfasında.
- [İleti Liste Arşivi](#)^(B22)
- [İleti Liste Arşivleri](#)^(B23)

Listenin tamamı bu kadar değildir⁽⁴⁾, arama motorlarında fazlasını bulabilirsiniz. Bu işlem elbette bir miktar zamanınızı alacaktır.

7. NASIL Belgeleri

NASIL belgeleri belli bir konu üzerinde ayrıntılı bilgi içeren ve genelde adım adım açıklamalar içeren başvuru kaynaklarıdır. Bir NASIL belgesi bilmediğiniz bir konuyu öğrenmek veya araştırmak için güzel bir kaynaktır. Temel adımlar ve ana başvuru kaynaklarını göstermesi bakımından size yardım edecektir.

Bu belgeler Linux sisteminizde yeni bir sistem ayarlamak istediğinizde veya karmaşık bir projeye girdiğinizde faydalı olacaktır. Örneğin DSL ve Kablo Modem ile İnternet erişimi konulu harika NASIL belgelerine erişme imkanınız bulunmaktadır.

Bu belgelerin yazarları genelde faydalı gördükleri sayfalara da bağlantıları belgelerine eklerler. NASIL belgesinde bulamasanız da aradığınız bilgiyi belirtilen bağlantılardan birinde bulabilirsiniz.

NASIL belgelerini bulmak için bakacağınız ilk yer [Linux Belgelendirme Projesi \(LDP\)](#)^(B30) sayfasıdır. LDP, NASIL belgelerinin listelendiği ve benim de sık kullanılanlara eklemenizi tavsiye edeceğim <http://www.tldp.org/HOWTO/HOWTO-INDEX/howtos.html> adresini içerir.

Bu NASIL belgeleri Linux kullanıcıları tarafından yazılmıştır ve düzenli olarak güncellenirler. Pek çok yazar belgenin son sürümünü kişisel sayfasında sunar, bu bilgiyi de bir bağ olarak LDP sayfasındaki belgede vermektedir. Bağdaki belge LDP sayfasında bulunandan daha güncel olabilir.⁽⁵⁾

LDP'ye gönderilmemiş başka NASIL belgelerinin de olduğunu unutmayınız. Bu tür belgeleri bir İnternet [arama motoru](#) (sayfa: 5)nda "nasıl" ("howto") anahtar kelimesi girerek bulabilirsiniz.

8. Çevrimiçi Kullanıcı Kılavuzları

Bazı Linux dağıtımları Pencere Yöneticileri ve Masaüstü Ortamları kullanıcı kılavuzlarını çevrimiçi olarak sunmaktadır. Eğer kılavuz sayfasının tamamı çevrimiçi değilse, yükleme ve ayarlama adımlarını anlatan açıklamalar sayfada bulunur. Bu durum bilinen temel uygulamalardan *Gimp* (GNU Resim İşleme Programı – GNU Image Manipulation Program) veya *Apache* için geçerlidir.

Kısacası basılı bir kılavuz sayfası olmayan uygulamalar için kayda değer bir yükleme ve ayar kılavuzu çevrimiçi erişilebilir durumdadır.

9. Çevrim İçi Unix Referansları ve Kılavuzları

Linux, Unix türevi bir işletim sistemi olduğundan Unix dizin hiyerarşisi ve dosya izinleri gibi temel kavramlar gereklidir. Bir kullanıcının Linux ile ilgili bilmeye ihtiyaç duyacağı konularla ilgili çevrim içi pek çok kılavuz sayfası bulunmaktadır. Aşağıdaki adresleri çevrim içi kütüphane olarak sık kullanılanlara eklemenizi tavsiye ederim.⁽⁶⁾

- Wikipedi'nin [Unix makaleleri](#)^(B37) başlangıç için iyi bir yerdir. Unix tarihini, temel Unix bilgilerini, komut ve ilgili bağlantıları içerirler.
- Eric S. Raymond'un [Unix ve Internet'in Temelleri NASIL](#) ^(B38) belgesi Unix temellerini öğrenmek için güzel bir başlangıçtır.
- Digital Equipment Corporation'ın [Kullanıcılar İçin Kabuk ve Komut Kılavuzu](#)^(B39) kullanıcılar için mükemmel bir belgedir. *Giriş (Index) Sayfasını* çevrimiçi bir referans olarak kaydedin.
- [UNIXhelp](#)^(B40) yansısı dünya üzerinde pek çok sunucuda tutulan bir sayfadır. Yeni başlayanlar için faydalı bir kaynaktır.
- [Unix'e Giriş](#)^(B41), [Unix Komut Özeti](#)^(B42) isimli özet, faydalı ve sık kullanılan komutları içeren bir adrestir.
- [Unix Dört Harftir](#)^(B43) yeni başlayanlar için başka bir adrestir.

10. Çeşitli Kaynaklar

Bu kısımda Linux öğrenirken karşılaştığım ve faydalı bulduğum sayfalara yer verdim. Derlenmiş bilgiler içeren kolay kullanımlı bilgilerdir.

10.1. X Pencere Sunucusuyla ilgili Sürüm Bilgileri ve Erişilebilir Belgeler

Kullandığınızın dağıtımına bağlı olarak ya [XFree86 sayfası](#)^(B44) ya da [X.Org Vakfı'nın](#)^(B45) sayfasına bakmaya ihtiyacınız olacaktır. X ortamınızla ilgili bir sorun ile karşılaştığınızda ekran kartınız ve yonga kümeniz ile ilgili notları dikkatlice okuyunuz. Bunlar tipik olarak X Pencere sisteminizle ve sisteminizdeki kartla ilgili ve X yönetimini sağlayan [XF86Config](#) dosyasında yapmanız gereken ayarlamaları içerir.

10.2. GNU Yazılım ve Kılavuzları

Linux kullanıcıları tarafından sıklıkla kullanılan pek çok program GNU uygulamalarıdır. Bunlara örnek olarak **tar** arşivleme uygulamasını ve **gzip** sıkıştırma programını örnek verebiliriz. Bu programlar ile ilgili açıklamaları pek çok [Çevrimiçi Kılavuzun](#)^(B46) bulunduğu [FSF Özgür Yazılım Dizini'nde](#)^(B47) bulabilirsiniz.

Bu kılavuz sayfaları sisteminizdeki **man (kılavuz)** sayfalarında bulacağınızdan fazlasını sağlamaktadır. Örneğin **tar** uygulamasının **man** ve çevrimiçi sayfasını kıyaslayınız.

10.3. The Free On-line Dictionary of Computing

(Hesaplamanın Çevrimiçi Özgür Sözlüğü)

[Hesaplamanın Çevrimiçi Özgür Sözlüğü \(FOLDOC\)](#)^(B48) Denis Howe tarafından sürdürülen (bilgisayarlar ile) hesaplama ile ilgili terimleri ve genel kavramları içeren geniş bir ansiklopedidir. Birbirleriyle ilişkili pek çok ayrıntılı makale içermektedir. Hesaplama ile ilgili herhangi bir şeyi anlamak için güzel bir kaynaktır.

10.4. Bilgisayar ve teknoloji terimlerini içeren çevrim içi sözlük

[PC Webopedia^{\(B49\)}](#), bilgisayar dünyası ile ilgili terimleri içeren geniş bir çevrimiçi sözlük ve terimlerin ayrıntılarını içeren belgeler için bir arama motorudur. Örneğin bu sayfayı *ISA* ve *PCI* veri yolları arasındaki farkları anlamak için kullandım.

11. Yorumları Sonlandırmak

Eğer Linux kullanmaya yeni başlayan biri iseniz sık kullanılanlar yer imleriniz arasında bu belgede bahsettiğim bağlantıları, kullandığınız Linux dağıtımıyla, Pencere Yöneticisi ve Masaüstü Ortamıyla ilgili bağlantıları içeren bir *Sorun Çözme* dizini oluşturmak isteyebilirsiniz.

Bu bağlantıları kullandıkça sorun çözme konusunda yetenekli hale geleceksiniz.

Eğlenceli aramalar ve mutluluklar!

Notlar

- Belge içinde dipnotlar ve dış bağlantılar varsa, bunlarla ilgili bilgiler bulundukları sayfanın sonunda dipnot olarak verilmeyip, hepsi toplu olarak burada listelenmiş olacaktır.
- Konsol görüntüsünü temsil eden sarı zeminli alanlarda metin genişliğine sığmayan satırların sığmayan kısmı `↵` karakteri kullanılarak bir alt satıra indirilmiştir. Sarı zeminli alanlarda `↵` karakteri ile başlayan satırlar bir önceki satırın devamı olarak ele alınmalıdır.

^(B2) <http://www.opensource.org>

^(B3) <http://www.tldp.org/HOWTO/Online-«Troubleshooting-«HOWTO/>

^(B4) <http://www.tldp.org>

⁽¹⁾ Belgenin güncel çevirisi için <http://www.belgeler.org> adresine bakınız.

⁽²⁾

- [Linux Kullanıcıları Derneği SSS Veritabanı^{\(B6\)}](#)
- [Sıkça Sorulan Sorular Belgeler.org Sayfası^{\(B7\)}](#)
- [KDE SSS^{\(B8\)}](#)
- [Openoffice.org SSS^{\(B9\)}](#)
- [GNOME SSS^{\(B10\)}](#)
- [Pardus SSS^{\(B11\)}](#)
- [Debian SSS^{\(B12\)}](#)
- [Slackware İpuçları^{\(B13\)}](#)

^(B6) <http://sss.linux.org.tr/>

^(B7) <http://www.belgeler.org/sss/sss.html>

^(B8) http://www.kde.org.tr/index.php?option=com_content\&task=section\&id=3\&Itemid=40

^(B9) <http://www.openoffice.org.tr/content/category/3/7/25/>

^(B10) <http://www.gnome.org.tr/?p=gnomesss>

(B11) <http://www.pardus-wiki.org/index.php/SSS>

(B12) <http://sss.debian.org.tr/>

(B13) http://http://www.slackware.org.tr/index.php?option=com_content\&task=category\§ionid=4\&id=13\&Itemid=10/

(B14) <http://www.tldp.org/FAQ/Linux-FAQ/>

(B15) <http://www.tux.org/lkml/>

(B16) <http://www.google.com.tr>

(B17) <http://www.google.com.tr/technology/>

(3) <http://labs.google.com/suggest> sayfası arama yapılacak kelimeler girilirken size öneri kelimeleri ve arama derecelerini gösterir.

(B20) http://groups.google.com/advanced_group_search

(B22) <http://www.mail-archive.com/lists.html>

(B23) <http://www.uwsg.indiana.edu/hypermail/>

(4) Yerel listelerle ilgili adresler şu şekildedir:

- LKD Listeleri Hakkında Tanıtım ve Erişim Bilgileri^(B24)
 - Pardus Kullanıcıları İleti Listesi^(B25)
 - Debian Türk Kullanıcıları İleti Listesi^(B26)
 - KDE Türkiye İleti Listesi^(B27)
 - GNOME Türkiye İleti Listesi^(B28)
 - Openoffice.org İleti Listesi^(B29)
-

(B24) <http://www.linux.org.tr/index.php?Pg=e-postaListeleri>

(B25) <http://liste.uludag.org.tr/mailman/listinfo/pardus-kullanicilari/>

(B26) <http://lists.debian.org/debian-user-turkish/>

(B27) <http://www.kde.org.tr/mailman/listinfo/kde/>

(B28) <http://mail.gnome.org/mailman/listinfo/gnome-turk/>

(B29) <http://www.openoffice.org.tr/content/view/41/50/>

(B30) <http://www.tldp.org>

(5) NASIL belgeleri için başvuru yapabileceğiniz ve LDP belgelerinin de Türkçe çevirilerini içeren sayfa <http://www.belgeler.org/> sayfasıdır.

(6) Yerel kılavuz sayfaları şu şekilde listelenebilir:

- Vikipedi, Özgür Ansiklopedi^(B34)
- Linux Kitaplığı^(B35)
- Linux–sevenler.org Kılavuz Sayfa Wikisi^(B36)

(B34) <http://tr.wikipedia.org>

(B35) <http://www.belgeler.org/KiTAPLIK/index.html>

(B36) http://wiki.linux-sevenler.org/index.php/T%C3%BCrk%C3%A7e_GPL_Linux_K%C4%B1lavuzu

(B37) <http://en.wikipedia.org/wiki/Unix>

(B38) <http://en.tldp.org/HOWTO/Unix-and-Internet-Fundamentals-HOWTO/>

(B39) http://www.tru64unix.compaq.com/docs/base_doc/DOCUMENTATION/V40D_HTML/APS2HDTE/TITLETXT.HTM

(B40) <http://star.pst.qub.ac.uk/help/unixhelp/>

(B41) http://wks.uts.ohio-state.edu/unix_course/intro-1.html

(B42) http://wks.uts.ohio-state.edu/unix_course/intro-137.html#HEADING137-0

(B43) <http://unix.t-a-y-l-o-r.com/>

(B44) <http://www.xfree86.org/>

(B45) <http://xorg.freedesktop.org>

(B46) <http://www.gnu.org/manual/manual.html>

(B47) <http://directory.fsf.org/>

(B48) <http://www.foldoc.org/>

(B49) <http://www.pcwebopedia.com/>

Bu dosya (online-troubleshooting-howto.pdf), belgenin XML biçiminin T_EXLive ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

18 Şubat 2007